

17. august 2022

trm@trm.dk
arp@trm.dk

Høringsvar fra TI og Dansk Erhverv vedr. forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje samt forslag til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje

Transportministeriet har hhv. den 29. juni 2022 og den 4. juli 2022 sendt følgende forslag i høring:

- Lov om ændring af lov om private fællesveje (Kabler m.v. til brug for elektroniske kommunikationsnet)
- Forslag til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje

Begge høringer har frist den 17. august 2022.

Teleindustrien og Dansk Erhverv takker for muligheden for at fremsende sine bemærkninger til de to høringer. For nemheds skyld er bemærkninger til begge høringer samlet i nærværende høringssvar.

Overordnede bemærkninger

Forslaget om at ændre loven om private fællesveje følger af den telepolitiske aftale, som regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet indgik i december 2021. Det fremgår af aftalen, at det er til gavn for alle danskere at styrke incitamentet til at investere i udbygning og opgradering af bl.a. bredbåndsinfrastrukturen, hvilket bl.a. skal ske ved at indføre bedre graveadgang på private fællesveje.

TI's og Dansk Erhvervs medlemmer oplever i dag **løbende udfordringer med at få gravetilladelser fra ejere af private fællesveje beliggende i landzoner** i forbindelse med etablering af digital infrastruktur. Der er bl.a. tilfælde, hvor grundejeren ikke reagerer på graveanmodninger fra ledningsejeren, eller hvor grundejeren kræver økonomisk compensation for graveadgangen, selvom der som oftest alene graves i vejarealet – typisk i vejrabatten – og ikke i afgrøder. Der er også tilfælde, hvor grundejeren af forskellige årsager ikke ønsker etablering af fibernet via sin vej, selvom naboerne med vejret ønsker at blive koblet på fibernet. Årsagerne kan fx være, at grundejeren ikke selv har interesse i en fiberforbindelse eller nabostridigheder, hvor grundejeren ikke vil efterkomme sine naboers ønsker. **TI og Dansk Erhverv er derfor positive over for, at der med forslaget til ændring af lov om private fællesveje er lagt op til at tage et vigtigt skridt mod at løse disse udfordringer** ved at give kommunalbestyrelser hjemmel til at udstede tilladelse til at placere ledninger langs private fællesveje på landet.

Den proces i privatvejsloven, der med forslaget lægges op til at skulle gælde fremadrettet, kommer dog til at gælde parallelt med processen efter graveloven, hvorefter Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (SDFI) kan bestemme, at grundejeren skal give adgang til etablering af et højhastighedsnet til elektronisk

kommunikationsnet frem til en bygnings adgangspunkt. Processen, der med forslaget lægges op til, kommer navnlig til at gælde parallelt med den frist, som grundejeren har til at afvise en ledningsejers graveanmodning efter gravelovens § 9 j, stk. 3. Fristen lyder på to måneder efter datoen for modtagelsen af anmodningen. Med andre ord kan ledningsejeren risikere at skulle vente to måneder på svar fra grundejeren, før ledningsejeren kan tage stilling til, om denne ønsker at rejse sagen for SDFI eller ansøge kommunen om gravetilladelse. Dette vil kunne forlænge udrulningstiden mærkbart i landzonerne. Den proces, der lægges op til at skulle gælde i privatvejsloven betyder desuden, at de to måneder vil være *i tillæg til* den tid, som kommunalbestyrelsen efterfølgende måtte bruge på sagsbehandling. TI vurderer, at en frist på to måneder er u hensigtsmæssig lang, idet den dels unødigt forsinker, at borgere og virksomheder i landzonerne kan koble sig på ny bredbåndsinfrastruktur og drage nytte af denne, dels betyder, at der som minimum går to måneder *mere*, inden ledningsejeren kan komme i jorden, sammenlignet med private fællesveje i byer og bymæssige områder. For disse områder skal ledningsejeren ikke rette henvendelse til grundejeren først, og sagsbehandlingstiden hos kommunen er her normalt to uger.

TI og Dansk Erhverv mener på den baggrund, at fristen for ejere af private fællesveje til at reagere på en ledningsejers graveanmodning bør mindskes, således at udrulningstiden i landzonerne nærmer sig udrulningstiden i byer og bymæssige områder. Mere konkret foreslår TI og Dansk Erhverv, at der i privatvejsloven indsættes en frist for, hvornår ejere af private fællesveje senest skal reagere på en ledningsejers graveanmodning i henhold til privatvejsloven. Samtidig bør manglende reaktion anses som om, at der ikke kan opnås enighed mellem parterne i henhold til § 24 a, stk. 1. TI og Dansk Erhverv foreslår, at fristen skal være to uger. Det vil betyde, at udrulningstiden i landzone, når grundejeren ikke reagerer, højst bliver ca. fire uger (to uger hos grundejer, ca. to uger hos kommunen). Til sammenligning tager den proces ca. to uger i byer og bymæssige områder.

Med forslaget om ændring af lov om private fællesveje og den foreslåede ændring af bekendtgørelsen om betaling af gebyrer efter lov om private fællesveje lægges der som noget nyt op til at give kommunalbestyrelser mulighed for at tage gebyr for sagsbehandlingen af graveanmodninger for private fællesveje. Gebyrbetaling er hverken i tråd med kommunernes sagsbehandling af graveanmodninger for private fællesveje i byer og bymæssige områder, hvor kommunerne ikke har mulighed for at opkræve et gebyr, eller den telepolitiske aftale fra december 2021. Af den telepolitiske aftale fremgår det bl.a., at telebranchens rammevilkår skal være gode og forudsigelige, og at der – for at skabe incitament til udbygning af den digitale infrastruktur – skal være færre byrder på branchen. Forslaget om at indføre et nyt sagsbehandlingsgebyr – herunder uden at der fastsættes et egentligt loft for gebyret – ses dermed ikke at være konsistent med den telepolitiske ramme. Det vil i stedet øge omkostningerne – og uforudsigeligheden – ved at etablere den digitale infrastruktur, som borgere og virksomheder i landzonerne efterspørger. **TI og Dansk Erhverv foreslår på den baggrund, at muligheden for gebyrfinansiering udgår, subsidiært at der indføres et loft på 1.000 kr. for gebyret.**

Specifikke bemærkninger

Til forslag til lov om ændring af lov om private fællesveje har TI og Dansk Erhverv følgende bemærkninger:

§ 24 a, stk. 1:

Det fremgår af lovforslaget, at ledningsejeren kan ansøge kommunalbestyrelsen om at meddele tilladelse til, at kabler og eventuelt tilbehør placeres i "*færdselsarealet*". TI og Dansk Erhverv gør opmærksom på, at kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet oftest nedlægges i vejrabatten, ikke færdselsarealet, for så vidt angår private fællesveje i landzone. For så vidt angår ledninger, der nedlægges i private fællesveje i

byer eller bymæssige områder, anvendes en mere overordnet terminologi, hvor kommunalbestyrelsens tilladelse kræves for nedlæggelse af ledninger *"i og på private fællesveje"*, jf. privatvejslovens § 68, stk. 1, nr. 1. TI og Dansk Erhverv skal opfordre til, at denne mere overordnede terminologi også anvendes for private fællesveje i landzone, og at *"i færdselsarealet"* derfor erstattes med *"i den private fællesvej"*. Alternativt opfordrer TI og Dansk Erhverv til, at *"i færdselsarealet"* erstattes med *"vejrabatten"*.

Det fremgår ligeledes af lovforslaget, at ledningsejeren kan ansøge kommunalbestyrelsen om at meddele tilladelse til, at kabler og eventuelt tilbehør placeres i færdselsarealet *"til forsyning af ejendomme med vejret til vejen eller stien"*. TI og Dansk Erhverv gør opmærksom på, at der kan være tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt at forsyne andre ejendomme igennem private fællesveje i landzone, som ikke har vejret. Der kan således være nærliggende ejendomme, som ikke har vejret til den ene private fællesvej, men vejret til den anden private fællesvej eller vejadgang via en offentlig vej. I disse tilfælde kan det være mere hensigtsmæssigt at forsyne ejendommen igennem den ene private fællesvej sammenlignet med den anden private fællesvej eller sammenlignet med den offentlige vej. *Det skyldes dels, at den ene private fællesvej kan være en sidevej til en vej, hvor ledningsejeren allerede har etableret elektroniske kommunikationsnet, dels at den ene private fællesvej kan være kortere end den anden private fællesvej eller den offentlige vej.* I begge tilfælde kan ledningstraceet blive væsentlig kortere, såfremt ledningerne føres igennem den ene private fællesvej frem for den anden private fællesvej eller den offentlige vej. Derved vil ledningsejerens etablerings- og vedligeholdelsesomkostninger blive mindre, og man vil kunne reducere antallet af private fællesveje, der skal arbejdes i. Det vil mindske den generelle ejendomme kan opleve i forbindelse med etableringen. TI og Dansk Erhverv skal derfor opfordre til, at der efter *"til forsyning af ejendomme med vejret til vejen eller stien"* tilføjes *"eller til forsyning af tilgrænsende eller nærliggende ejendomme uden vejret til vejen eller stien"*.

§ 24 a, stk. 4:

Det fremgår af lovforslaget, at tilladelse meddelt af kommunalbestyrelsen bl.a. skal betinges af, at ledningsejeren yder vedkommende grundejere *"erstatning for eventuel skade ved anbringelse eller tilstedeværelse samt ved eftersyn og istandsættelse af de omhandlede kabler og eventuelt tilbehør"*. TI og Dansk Erhverv gør opmærksom på, at bestemmelsen kan misforstås, hvis den læses således, at ledningsejeren skal yde vedkommende grundejere erstatning for *selve tilstedeværelsen* af de omhandlede kabler og eventuelt tilbehør, og altså ikke kun erstatning for *eventuelle skader*, der kan opstå under tilstedeværelsen. TI og Dansk Erhverv forstår bestemmelsen således, at ledningsejeren skal yde vedkommende grundejere erstatning for *eventuelle skader*, der måtte opstå under tilstedeværelsen. Det er sådan den tilsvarende bestemmelse for private fællesveje i byer og bymæssige områder i privatvejslovens § 68, stk. 2, nr. 1, er blevet administreret hos kommunerne. Førstnævnte fortolkning stemmer heller ikke overens med, at ledningsejerens kabler og eventuelle tilbehør skal placeres på gæsteprincippets vilkår, da en erstatning for selve tilstedeværelsen af de omhandlede kabler og eventuelt tilbehør vil betyde, at gæsteprincippet fraviges. TI og Dansk Erhverv skal derfor opfordre til, at det i lovbemærkningerne eller høringsnotatet præciseres, at en tilladelse meddelt af kommunalbestyrelsen skal betinges af, at ledningsejeren skal yde vedkommende grundejere erstatning for eventuelle skader, der måtte opstå under tilstedeværelsen.

§ 24 b, stk. 1:

Det følger af lovforslaget, at ledningsejeren har ret til at få tinglyst en ledningsdeklaration om anlæggets tilstedeværelse i eller på vejarealet eller stiarealet uden arealejerens samtykke. TI og Dansk Erhverv gør opmærksom på, at en ledningsdeklaration vedrørende kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet

altid vil blive tinglyst servitutstiftende, for så vidt angår private fællesveje i landzone. Tinglysningslovens § 10, stk. 5 stiller følgende krav til, hvad et servituddokument skal angive:

”Et servituddokument skal altid angive den eller de påtaleberettigede, samt om servitутten er tidsbegrænset og i givet fald den periode, dokumentet skal være tinglyst. Perioden kan forlænges ved ny tinglysning. Desuden skal servituttens geografiske udstrækning angives, og det skal fremgå, hvilken eller hvilke ejendomme der er herskende i henhold til servitутten.”

For at undgå tvivl om, hvad ledningsejeren har ret til uden arealejeres samtykke, skal TI og Dansk erhverv opfordre til, at der til § 24 b, stk. 1 føjes, at ledningsejeren skal være påtaleberettiget, at servitутten skal være tidsbegrænset, og at ledningsejeren skal udarbejde tinglysningsridset (servituttens geografiske udstrækning) til brug for tinglysningen.

Twister mellem vejmyndighed og forsyningsselskab:

Det følger af privatvejslovens § 87 a, stk. 1, at tvister mellem en vejmyndighed og et forsyningsselskab om ledninger i og over vejareal, jf. §§ 67-69 og § 70, stk. 1, afgøres af transportministeren. Desuden regulerer § 87 a, stk. 3 søgsmålsfristen for vejmyndighedens afgørelse, og § 87 a, stk. 4 regulerer indbringelsens opsættende virkning. Tilsvarende gælder for offentlige veje, jf. vejlovens § 133. TI og Dansk Erhverv skal opfordre til, at der indsættes en tilsvarende paragraf for tvister om ledninger, jf. privatvejslovens § 24 a, i private fællesveje i landzone.

Yderligere bemærkninger

TI og Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for en eventuel uddybning af de enkelte dele af dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Teleindustrien

Poul Noer
Dansk Erhverv